

GEMEENTE EEMNES

INFORMATIENOTA RAAD EEMNES

Datum vaststelling college: 11 november 2025

Van het college van B&W
Aan Gemeente Eemnes – Gemeenteraad
Portefeuillehouder Have, R. ten
Informatie bij M. Radstake,
 Beleidsadviseur Energietransitie

Onderwerp

Uitvoering van drie moties d.d. 8 juli 2024 naar aanleiding van de voorgenomen ontwikkeling van Zon op land.

Portefeuillehouder

Have, R. ten

Openbaar

Ja

Kennisnemen van

De afhandeling van de drie onderstaande moties ten aanzien van de ontwikkeling van een tweede zonneveld in Eemnes, en van de voorgang en verdere planning voor de realisatie van het zonneveld.

- Motie Innovatie Opwek Duurzame Energie Eemnes;
- Motie Landschappelijke inpassing Opwek Duurzame Energie Eemnes;
- Motie Ruimtelijke Ordening Opwek Duurzame Energie Eemnes.

Aanleiding (inleiding)

De provincie Utrecht heeft begin 2024 aangekondigd dat zij voornemens was om locaties aan te wijzen voor de ontwikkeling van windturbines. De locatie in Eemnes, ter hoogte van het verkeersknooppunt A1 / A27, werd daarbij aangegeven als voorkeurslocatie. Om de plaatsing van windturbines op deze locatie te voorkomen, heeft uw raad tijdens de vergadering van 8 juli 2024 besloten tot de ontwikkeling van 25 GWh aan zonne-energie

op land, en het in verkenning nemen van een aanvullende 10 GWh. Bij de behandeling van dit voorstel zijn er drie moties aangenomen door uw raad die betrekking hebben op de voorgenomen ontwikkeling. In deze moties verzoekt u het college om:

- rekening te houden met een eventueel nieuw traject van de doortrekking van de Eikenlaan naar de Zuidersingel;
- alle ontwikkelingen zorgvuldig landschappelijk in te passen;
- het mogelijke gebruik van PVT-panelen te onderzoeken;
- het mogelijke gebruik van een trackersysteem te onderzoeken;
- het toevoegen van een batterijsysteem te onderzoeken;
- innovaties op het gebied van batterijopslag en PV-systemen mee te nemen in toekomstige opwek-realisaties;
- alvorens een eventuele ontwikkelaar een plan te laten indienen, eerst een RO-besluit aan de gemeenteraad voor te leggen wat betreft de exacte locatie of gebied.

Kernboodschap

Sinds het raadsbesluit en het aannemen van de moties op 8 juli 2024 zijn er verschillende stappen gezet in het traject voor de ontwikkeling van een tweede zonneveld in Eemnes. Daarbij is o.a. invulling gegeven aan de aangenomen moties. Hieronder zijn de genomen stappen tot nu toe weergegeven, met daarbij verwijzingen naar de moties waar dat relevant is.

Bevestiging raadsbesluit van 8 juli 2024 richting RES-gemeenten en provincie

Na het besluit van uw raad om de verdere ontwikkeling van zon-op-land toe te staan, heeft Eemnes 25 + 10 GWh als energie-bod bevestigd richting de overige RES-gemeenten in de regio Amersfoort, en richting de Provincie Utrecht. De Provincie heeft dit als onderdeel van het gezamenlijke energie-bod van de gemeenten geaccepteerd, en ziet daarmee voorlopig af van aanwijzingsbesluiten voor windturbines in de regio Amersfoort. Medio 2026 wil de provincie echter duidelijkheid hebben hoe de gemeenten in de regio Amersfoort het tussentijds wegvallen van de windturbines op de defensie terreinen Vlasakkers en Leusderheide willen opvangen.

De gezamenlijke gemeenten hebben daarop aangegeven dat zij de gedane toezegging van medio 2024 in elk geval gestand zullen doen. Daarmee is voor Eemnes nogmaals de ontwikkeling van zon-op-land bekrachtigd richting de provincie.

Novar als ontwikkelaar van het tweede zonneveld in Eemnes

De ontwikkeling van het tweede zonneveld in Eemnes is gepland op particuliere gronden. Twee grondeigenaren hebben hiervoor een overeenkomst gesloten met de ontwikkelaar Novar uit Groningen. Als ervaren ontwikkelaar is Novar op de hoogte van de uitdagingen die de ontwikkeling van het zonneveld met zich meebrengen, zoals de huidige netcongestie in de provincie Utrecht.

In verschillende gesprekken tussen de gemeente Eemnes en Novar zijn de volgende punten besproken die in uw moties naar voren zijn gebracht:

- **Rekening houden met een eventueel nieuw traject van de doortrekking van de Eikenlaan naar de Zuidersingel** ([Motie Ruimtelijke Ordening Opwek Duurzame Energie Eemnes](#)).
Dit is besproken met Novar, en zij zullen bij het maken van hun plannen voldoende ruimte laten om de ontwikkeling van dit traject mogelijk te maken.
- **Alle ontwikkelingen zorgvuldig landschappelijk in te passen met een dichte groenstrook rondom** ([Motie Landschappelijke inpassing Opwek Duurzame Energie Eemnes](#)).
Vanuit het college zal er op worden toegezien dat de ontwikkeling zorgvuldig landschappelijk wordt ingepast, rekening houdend met het karakter van het landschap. Novar zal de inpassing, en met name ook de omzoming van het veld, ook meenemen in het participatietraject met de omwonenden. Ten aanzien van de omzoming van het zonneveld is het college van mening dat dit primair moet aansluiten bij de wensen en voorkeuren van de direct omwonenden, zonder dat dit inbreuk maakt op belangrijke landschapselementen.
- **Het gebruik van zogeheten PVT-panelen onderzoeken** ([Motie Innovatie Opwek Duurzame Energie Eemnes](#)).
PVT-panelen combineren het opwekken van zonnestroom met het genereren van zonnewarmte (warm water). In de basis kan dit een toepasbare techniek voor zonnevelden zijn, als de randvoorwaarden daarvoor gunstig zijn. Om de warmte te kunnen verspreiden naar mogelijke gebruikers is infrastructuur (een warmtenet) nodig. Aangezien Eemnes dergelijk infrastructuur niet heeft, en dit vanuit de Transitievisie Warmte ook niet voorzien is, zou dit geheel nieuw ontwikkeld moeten worden. Daarbij zou dan ook grootschalige warmteopslag gerealiseerd moeten worden, zodat de warmte die opgewekt wordt in de zomer, gebruikt kan worden in de winter. Het oordeel van de ontwikkelaar is dat de randvoorwaarden voor deze toepassing in Eemnes ongunstig zijn, en de kosten niet opwegen tegen het rendement.
- **Het gebruik van een trackersysteem onderzoeken** ([Motie Innovatie Opwek Duurzame Energie Eemnes](#)).
Met een trackersysteem, waarbij zonnepanelen automatisch met de zon meedraaien, wordt meer energie opgewerkt per paneel dan bij een statische opstelling. De meeropbrengst per paneel wordt in een zonneveld echter beperkt doordat het aantal mogelijke zonnepanelen per hectare lager is bij een trackersysteem. De panelen hebben namelijk een grotere onderlinge afstand

nodig om schaduwwerking te voorkomen. Daarnaast vraagt het gebruik van een trackersysteem om een aanzienlijke extra investering ten opzichte van een statische opstelling. In de huidige markt voor zonne-energie wordt dit niet gezien als een rendabele optie.

– **Het toevoegen van een batterijsysteem te onderzoeken** ([Motie Innovatie Opwek Duurzame Energie Eemnes](#))

Ontwikkelaar Novar vindt de integratie van een Energieopslagsysteem (EOS) in de ontwikkeling van een zonneveld niet alleen wenselijk, maar zelfs noodzakelijk. Door een EOS te plaatsen bij het zonneveld kan er, ondanks de huidige netcongestie, toch een netaansluiting bij Stedin worden gerealiseerd. De EOS wordt dan gebruikt als ‘netverzachtende maatregel’, een maatregel die de netcongestie op piekmomenten vermindert. De voorwaarden hiervoor worden vastgelegd in een contract tussen Stedin en Novar.

Planning voor de ontwikkeling van het zonneveld

Indienen principeverzoek door Novar

November 2025

In het principeverzoek schetst Novar de wijze waarop zij het project willen oppakken. Dit geeft de gemeente en Novar houvast ten aanzien van de uitgangspunten die Novar wil hanteren voor de ontwikkeling van het zonneveld, en dient als uitgangspunt voor de verdere afstemming tussen Novar en de gemeente. Novar vraagt het college om een besluit te nemen over het principeverzoek. Met een dergelijk besluit spreekt de gemeente haar algemene bereidheid uit om medewerking te verlenen aan het initiatief en de daarvoor noodzakelijke processen.

Novar is van harte bereid om uw raad een mondeling toelichting te geven op haar plannen en op het (nog in te dienen) principeverzoek. Het college zal het principeverzoek met uw raad delen zodra Novar de definitieve versie aangeleverd heeft.

Delen (concept) participatieplan met gemeente

December 2025

Dit plan beschrijft het voorgenomen participatietraject van Novar. Als ontwikkelaar zijn zij primair verantwoordelijk voor de participatie. Het conceptplan zal in november 2025 worden afgestemd met de gemeente. Het definitieve participatieplan wordt verwacht in december 2025.

Start participatietraject

Februari 2026

Voor het project in Eemnes is afgesproken dat alle stappen in de participatie vooraf afgestemd worden met de gemeente. Belangrijke onderdelen in de participatie zijn onder andere de lokale deelneming en de landschappelijk inpassing van het zonneveld.

In lijn met het vastgesteld beleid van de gemeente Eemnes zal Novar de inwoners van Eemnes de mogelijkheid bieden om financieel deel te nemen in het zonneveld. In het beleid van de gemeente Eemnes zijn hiervoor verschillende mogelijkheden opgenomen. De uiteindelijke keuze voor de vorm(en) van de lokale deelneming wordt onderdeel van het participatietraject met omwonenden.

De omwonenden worden ook nauw betrokken bij de wijze waarop het zonneveld landschappelijk zal worden ingepast.

Indienen vergunningaanvraag (BOPA)

November 2026

Binnen het huidige omgevingsplan van Eemnes is er formeel geen ruimte voor het ontwikkelen van een zonneveld. Om toch tot realisatie over te kunnen gaan, is er een BOPA-procedure nodig; een procedure voor een **Buitenplanse Omgevings-Plan Activiteit**. In deze procedure zal Novar een vergunningaanvraag indienen. Op basis van deze vergunningaanvraag zal het college van B&W uw raad vragen om een bindend advies op deze aanvraag. Een verdere toelichting vindt u in de paragraaf 'Gemeentelijke besluitvormingsproces voor inpassing van het zonneveld'(hieronder).

Het college van B&W zal de vergunningaanvraag in januari/februari 2027 aan de raad voorleggen voor een bindend advies.

Besluit op vergunningaanvraag

Februari 2027

Op basis van het bindende advies van de raad zal het college een besluitnemen op de vergunningaanvraag, en dit besluit in februari 2027 bevestigen aan de ontwikkelaar.

SDE++ aanvraag

September 2027

Voor de ontwikkeling van het zonneveld zal Novar een subsidie aanvragen binnen de regeling 'Stimulering Duurzame Energieproductie en Klimaattransitie'. De subsidieaanvragen kunnen gedaan worden gedurende één maand per jaar (vaak september of oktober).

Start bouw

Eind 2030

Start exploitatie

Juli 2031

Gemeentelijke besluitvormingsproces voor inpassing van het zonneveld

Met het inwerkingtreden van de Omgevingswet is de positie van de raad in het besluitvormingsproces rondom vergunningverlening voor een zonneveld gewijzigd. Waar er voorheen een raadsbesluit nodig was om een zonneveld ruimtelijk mogelijk te maken, wordt er binnen de nieuwe omgevingswet een bindend advies van de raad gevraagd op een vergunningaanvraag voor een zonneveld (groter dan 50 m2).

Deze wijziging is relevant omdat uw raad pas een bindend advies kan geven op het moment dat een vergunningaanvraag door de ontwikkelaar is ingediend. Daarmee kan niet tot op de letter uitvoering worden gegeven aan uw verzoek om **“Alvorens een eventuele ontwikkelaar een plan in te laten dienen, eerst een RO-besluit voor te leggen aan de gemeenteraad wat betreft de exacte locatie”** (Motie Ruimtelijke Ordening Opwek Duurzame Energie Eemnes).

Het college wil echter wel in de geest van dit verzoek handelen door uw raad tijdig (dus al voor het verzoek om een bindend advies) te raadplegen over uw wensen ten aanzien van de exacte locatie. Zo kunnen deze wensen meegenomen worden in de vergunningaanvraag van de ontwikkelaar.

Netcongestie/netaansluiting Stedin

Zoals eerder in deze informatienota vermeld, vindt Novar het toevoegen van een batterij (EOS) aan het zonneveld een noodzaak. Daarmee kan Novar, ondanks de netcongestie, een netaansluiting bij Stedin krijgen (vanaf 2029).

Een batterij als onderdeel van een zonneveld kan, onder voorwaarden, door Stedin worden aangemerkt als maatregel die helpt in het verminderen van de netcongestie. Eén van die voorwaarden dat er op piekmomenten van netcongestie geen stroom mag worden geleverd of afgenomen van het net. Hiervoor zal Novar een specifieke overeenkomst met Stedin moeten sluiten.

Consequenties

Eemnes heeft met het bod van 25+10 GWh aan zon-op-land een belangrijke troef in handen om de aanwijzing van windturbines door de provincie te voorkomen. Zeker in het licht van de motie ‘Wie goed doet, goed ontmoet’ van de Provinciale staten van Utrecht. Deze motie stelt dat gemeenten die actief werken aan de realisatie van grootschalige energieopwekking, niet als eerste in aanmerking komen voor plaatsing van windturbines door de provincie.

Met de ontwikkeling van het zonneveld wordt het bovendien fysiek onmogelijk om op dezelfde locatie nog windturbines te ontwikkelen.

Het is daarom belangrijk om zichtbare voortgang te boeken in het realisatieproces van zon-op-land tussen nu en medio 2026; het volgende beslismoment van de provincie voor eventuele aanwijzing van windturbines.

Communicatie

Over de afhandeling van de moties zal niet actief worden gecommuniceerd. Verdere communicatie over de ontwikkeling van het zonneveld zal onderdeel zijn van het participatieplan.

Vervolg

Conform de planning die is opgenomen in de kernboodschap van deze informatiebrief.

Bijlagen

–